

BANK SPÓŁDZIELCZY W IŁOWEJ
ZRZESZONY W BANKU POLSKIEJ SPÓŁDZIELCZOŚCI S.A.

*Załącznik do Uchwały Nr 28/2023
Zarządu Banku Spółdzielczego w Iłowej
z dnia 25.04.2023 r.*

*Załącznik do uchwały Nr 10/2023
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Iłowej
z dnia 26.04.2023 r.*

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

Banku Spółdzielczego w Iłowej

według stanu na 31.12.2022 roku

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy **Banku Spółdzielczego w Hłowej**.

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
Bank BPS	2 263	Akcje	-----
Bank SGB	5	Akcje	-----
SSOZ BPS	10	Udział	-----

II. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp*	Pozycja	Kwota
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	-
2	Zyski zatrzymane	-
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	10769
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	670
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	-
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	-
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	11439
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	-

8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-97
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	-
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	-
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	-
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	-
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	-
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	-
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	-
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	-
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	97
29	Kapitał podstawowy Tier I	11 342

33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	-
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	-
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	-
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	-
44	Kapitał dodatkowy Tier I	-
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	11342
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	5 000
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	-
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	-
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	5 000
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	-
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	-
58	Kapitał Tier II	5 000

59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	16 342
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	82 570
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	13.74
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	13.74
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19.79
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	5864
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	5864
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	-
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	-
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	-
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	-13.74
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	-
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	-
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	-
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	-

77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	-
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	-
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	-
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	-
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	-
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	-
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	-

**) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji*

III. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego w oparciu o metodę podstawową,

- d) koncentracji zaangażowania w akcje i udziały w podmiotach spoza sektora finansowego.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku); dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na maksymalnym poziomie 18,80%.

Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła 19,79%.

W 2022 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych. (*wymóg nakładany przez KNF w drodze indywidualnej decyzji na podstawie art. 138 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo bankowe*)

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

Wykaz ekspozycji w podziale na poszczególne kategorie ekspozycji jako 8% kwot ważonych ryzykiem, z podziałem na ekspozycje bilansowe i pozabilansowe

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	3 334	267
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	3 948	316

ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	3	0
ekspozycje wobec instytucji	12,70	1
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	1 920	201
ekspozycje detaliczne	5 815	473
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	43 194	3 215
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 709	217
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
ekspozycje kapitałowe	12 066	965
pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
inne pozycje	2 616	209
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		5 864

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	5 864,20
• operacyjne	741,42
• walutowe	0
RAZEM	6 605,62

IV. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę

wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów *w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków*.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z wewnętrzną procedurą, przy czym na ryzyko kredytowe zgodnie z „Instrukcją zasady klasyfikacji i przeglądu ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych”

1. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

	a	b	C	d	E	f	g	h
	Wartość bilansowa brutto (w przypadku ekspozycji w bilansie) /kwota nominalna ekspozycji (w przypadku ekspozycji pozabilansowych)		Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
	Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości	Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
1 Kredyty i zaliczki								
2 Banki centralne								
3 Instytucje rządowe								
4 Instytucje kredytowe								
5 Inne instytucje finansowe								

6	Przedsiębiorstwa niefinansowe		187,60					93,96	
7	Gospodarstwa domowe	518,33	959,77					193,08	
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	Łącznie	518,33	1 147,37					287,04	

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

2. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

	a	B	c	d	e	f	g	H	i	j	K	l
	Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
Ekspozycje obsługiwane												
	Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni	Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane powyżej 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykona nie zobowiązania		
1	Kredyty i zaliczki											
2	Banki centralne											
3	Instytucje rządowe	19 741,34		0,17								0,17
4	Instytucje kredytowe	34 944,15										
5	Inne instytucje finansowe	62,36										

6	Przedsiębiorstw a niefinansowe	14 487,92			548,46			394,36	2 448,37			3 391,19
7	W tym MŚP	14 487,92			548,46			394,36	2 448,37			3 391,19
8	Gospodarstwa domowe	63 396,95	215,52		4 022,01		25,70	3 668,76	362,04			8 078,50
9	Dłużne papiery wartościowe	93 173,27										
10	Banki centralne	82 907,04										
11	Instytucje rządowe	9 788,57										
12	Instytucje kredytowe	477,66										
13	Inne instytucje finansowe											
14	Przedsiębiorstw a niefinansowe											
22	Łącznie	225 805,99	215,52		4 570,64		25,70	4 063,12	2 810,41			11 469,86

Legenda:

pola, których wypełnianie jest obowiązkowe

pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe

pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobslużiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP, formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązującej przedzieli: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata <=5 lat

3. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

	Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1 Rzeczowe aktywa trwałe	-	-
2 Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	-	-
3 Nieruchomości mieszkalne	-	-
4 Nieruchomości komercyjne	-	-
5 Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)	-	-
6 Kapitał własny i instrumenty dłużne	-	-
7 Pozostałe	-	-
8 Łącznie	-	-

V. Polityka wynagradzania

„Polityka wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Howej”, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na ryzyko Banku stanowi załącznik do niniejszej Informacji.

VI. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - komórka zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - Zespoły Banku (ZFK i ZH) odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego *komórka monitorowania ryzyka* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 80% pasywów ogółem. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródłem środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego.

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego, / Depozytu Obowiązkowego.
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego // Depozytu Obowiązkowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys.zł.</i>
LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych	59 575,28

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej	3,00	1,00
Wskaźnik LCR	3,46	1,00

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	66 432,25	70 939,93	76 789,72	89 418,19
Wypływy środków pieniężnych netto	26 149,03	23 252,73	28 699,33	29 842,81
Wskaźnik pokrycia wypływów netto	2,54	3,05	2,68	3,00

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	15 622,97	1 583,44	2 410,29
Luka bilansowa skumulowana	45 242,31	46 826	49 236,05
Luka prosta (z pozabilansem)			

Luka skumulowana(z pozabilansem)			
----------------------------------	--	--	--

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania: (wypisać z rejestru alternatywnych źródeł finansowania).

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym	1 460	w ciągu 1 dnia
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego		w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego		w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego / Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności.

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczenia poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,

5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.
Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

VII. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej, powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
-------------	----------------	--------------

1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	240 414
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	1 451
7	Inne korekty	34 818
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	207 047

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	240 414
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	240 414
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	1 451
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	1 451
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	11 342
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	207 047
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	5,48

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w</i>
------------	----------------	--

		<i>sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłącznych) w tym:	242 414
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	240 414
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	95 560
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	19 738
EU-7	Instytucje	34 843
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	56 508
EU-9	Ekspozycje detaliczne	8 317
EU-10	Przedsiębiorstwa	2 490
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 709
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	20 249

4. Informacje jakościowe

1	<i>Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej</i>	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	<i>Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni</i>	Wskaźnik dźwigni finansowej zgodnie ze „Strategią rozwoju Banku na lata 2019-2023” oraz „Planem ekonomiczno – finansowym na 2022 r. określony na poziomie min 5% został wykonany w 109,6% i wyniósł na dzień 31.12.2022r. – 5,48%. Wskaźnik dźwigni finansowej kształtuje się na zadawalającym poziomie.

VIII. Kontrola wewnętrzna

(ujawnienia w zakresie systemu kontroli wewnętrznej wynikają z art. 111a Prawa bankowego)

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka ds. zgodności.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Howej zatwierdza informację z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału wg stanu na 31.12.2022 roku:

Prezes Zarządu

- Anna Krukowska

PREZES ZARZĄDU

Anna Krukowska

Wiceprezes Zarządu ds. finansowo – księgowych

- Elżbieta Rawska

**Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowo-Księgowych**

Elżbieta Rawska

Wiceprezes Zarządu ds. handlowych

- Małgorzata Skukowska

**Wiceprezes Zarządu
ds. handlowych**

Małgorzata Skukowska

Howa, dnia 25.04.2023r.

